

Aan:

Gemeente Amsterdam – Stadsdeel Centrum
Het Dagelijks Bestuur van stadsdeel Centrum
t.a.v. mevrouw N. van Renssen

en

Projectleider Gebiedspool
t.a.v. de heer D. Konings

Per e-mailbericht aan: n.van.rensen@amsterdam.nl en leefbaarheidspanelwallen@amsterdam.nl

Amsterdam, 24 februari 2026

Betreft: zienswijze BIZ Burgwallen op het concept-eindadvies Leefbaarheidspanel Wallen 2025–2026

Geachte mevrouw N. van Renssen, geachte heer D. Konings,

Namens BIZ Burgwallen delen wij u mee dat wij kennis hebben genomen van het concept-eindadvies van het Leefbaarheidspanel Wallen, dat intern onder onze aandacht is gebracht. Naar aanleiding daarvan geven wij graag de volgende reactie.

Bij de totstandkoming van dit conceptadvies constateren wij dat de feitelijke inbreng van ondernemers in de bijeenkomsten beperkt is geweest. Vanuit onze rol als formele vertegenwoordiging van de ondernemers achten wij het daarom essentieel te benadrukken dat dit gevolgen heeft voor de representativiteit van verschillende onderdelen van het advies. Tegen die achtergrond lichten wij hieronder een aantal punten toe die wij relevant achten voor de verdere afronding van het eindadvies.

1. Beperkte feitelijke inbreng van ondernemers

Hoewel het panel op papier zorgvuldig via een gestratificeerde steekproef is samengesteld, zien wij in de praktijk – en lezen wij ook in de verslagen terug – dat de feitelijke deelname van ondernemers beperkt is geweest. Bewoners waren doorgaans goed vertegenwoordigd, terwijl ondernemers bij meerdere sessies weinig tot niet aanwezig waren. Dit is niemand persoonlijk aan te rekenen, participatie berust immers op vrijwilligheid, maar het betekent wel dat het advies niet zonder meer als een evenwichtig ondernemersperspectief kan worden gepresenteerd.

Daarnaast blijkt uit het verantwoordingsdocument van O&S dat enkele cruciale sectoren, waaronder de erotische sector en sekswerkers, niet of nauwelijks via de steekproef of deelname zijn vertegenwoordigd. Juist deze groepen worden direct geraakt door maatregelen rond zichtbaarheid, uitstraling, veiligheid en sluitingstijden. Hierdoor zijn diverse onderwerpen niet vanuit een volledig ondernemersperspectief gewogen.

BIZ

2. Onvoldoende duidelijkheid over waarop het advies is gebaseerd

Wij onderkennen dat het Leefbaarheidspanel bewust werkt vanuit ervaren leefbaarheid en dat dit een waardevolle aanvullende bron van informatie is. Tegelijkertijd constateren wij dat het conceptadvies onvoldoende duidelijk maakt dat veel onderdelen primair zijn gebaseerd op percepties van aanwezige panelleden en in het document niet systematisch met cijfers of onderzoek zijn onderbouwd. Een expliciete duiding hiervan is noodzakelijk om te voorkomen dat bepaalde passages of stellingen later onbedoeld worden geïnterpreteerd of gepresenteerd als objectieve breed gedragen adviezen uit onze buurt.

3. Onverklaarbare verbreding buiten het thema 'bereikbaarheid en mobiliteit'

Daarnaast willen wij nadrukkelijk aangeven dat wij verrast zijn door de inhoudelijke verbreding van het concept-eindadvies. Het Leefbaarheidspanel was dit jaar expliciet ingericht rond het thema bereikbaarheid en mobiliteit, zoals ook blijkt uit zowel de verslagen van de bijeenkomsten als uit de communicatie vanuit de projectleiding over het traject 'Verkeersluwe Wallen'.

Tegen die achtergrond is het moeilijk te verklaren dat in het conceptadvies nu voorstellen zijn opgenomen die naar onze mening in belangrijke mate buiten een gebruikelijke invulling van het thema 'bereikbaarheid en mobiliteit' vallen – zoals maatregelen rond bezoekersprofielen, het i-criterium, sluitingstijden van ramen, het afsluiten van ramen, tourniquets en betaalde toegang tot openbare straten. Deze onderwerpen lijken volgens de verslagen niet of nauwelijks te zijn besproken tijdens de mobiliteitsbijeenkomsten, vallen onder andere beleidsdomeinen en vergen een eigen zorgvuldig proces.

De huidige verbreding wekt daardoor de indruk dat suggesties willekeurig zijn samengebracht, los van de feitelijke opdracht en het daadwerkelijk gevoerde gesprek. Wij verzoeken u dit in het definitieve advies te corrigeren en het advies te beperken tot het thema dat voor deze panelronde aan de deelnemers is voorgelegd.

4. Suggesties in Bijlage I zijn geen consensusadviezen

In *Bijlage I: Inhoudelijke suggesties* bij het conceptadvies wordt expliciet vermeld:

“Niet elke suggestie wordt door alle deelnemers gesteund.”

De suggesties in bijlage I zijn daarmee inventarisaties van wat aan sommige tafels is genoemd, niet het resultaat van een collectieve afweging of een breed gedragen eindadvies.

In die lijst staan onder meer ideeën zoals:

- actief sturen op minder dan 20 miljoen bezoekers in Amsterdam;
- het instellen van het i-criterium;
- het vervroegen van sluitingstijden van ramen;
- het “truttiger” maken van het gebied door ramen/gordijnen te sluiten en verlichting te dimmen;
- tourniquets en betaald toegang tot openbare straten;

BIZ

- een verbod op lichtgevende reclameborden.

Voor zover wij kunnen nagaan, zijn deze ideeën voornamelijk geuit door bewoners, terwijl ondernemers op die momenten weinig of niet aanwezig waren. Deze suggesties kunnen daarom niet worden gezien als vertegenwoordiging van het ondernemersperspectief binnen het panel.

Tegen die achtergrond verbaast het ons dat deze voorstellen in de toelichting op het advies worden gepresenteerd in termen van 'het panel van bewoners en ondernemers', terwijl ondernemers bij de betreffende sessies niet of nauwelijks aanwezig waren.

5. Zienswijze van BIZ Burgwallen op de afronding van het eindadvies

Middels deze zienswijze vragen wij om onderstaande punten te betrekken bij de definitieve afronding van het advies:

1. Expliciet te markeren dat alle in het eindadvies geuite voorstellen en suggesties berusten op niet-representatieve belevingen en subjectieve ervaringen van enkele tientallen individuele personen, voornamelijk bewoners.
2. Te waarborgen dat onderdelen die geen directe relatie hebben met het thema 'bereikbaarheid en mobiliteit' niet in het definitieve advies worden opgenomen. Het opnemen van zulke onderwerpen staat haaks op de opdracht aan het panel en wekt de indruk van een onterechte verbreding.
3. Erkenning te geven aan de beperkte feitelijke aanwezigheid van ondernemers en de gevolgen daarvan voor adviezen die ondernemers direct raken.
4. Suggesties uit Bijlage I niet als breed gedragen adviezen van zowel bewoners als ondernemers te presenteren.
5. BIZ Burgwallen structureel te betrekken bij vervolgstappen rond mobiliteit, druktebeheersing, uitstraling en openbare ruimte.

Wij lichten deze brief desgewenst graag mondeling toe en denken constructief mee over een vervolgtraject dat recht doet aan alle groepen die in het Wallengebied wonen en werken.

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur van BIZ Burgwallen,

F. Voet
Bestuursvoorzitter BIZ Burgwallen

BIZ